

Izhaja:

10. in 25. dan vsakega mesca.

Dopisi naj se izvolijo frankirati.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR.

Velja:

za celo leto 1 gold.,
po pošti prejemam
1 gld. 24 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom:

Vsakemu svoje! Izdajatelju „Mira“.

Leto VII.

V Celoven 10. februarja 1888.

Št. 3.

Prošnja.

Vse one častite naročnike, ki nam svoje naročnine še niso dopostali in tudi lista niso vrnili, uljudno prosimo, naj blagovolijo vsaj do 18. februarja ali naročnino (za Celovec 1 gld., po pošti prejemam 1 gld. 24 kr.) za tekoče leto ponoviti ali list vrniti, da vemo, koliko iztisov nam je treba za prihodnje izdaje „Mira“ napraviti. Neredno vplačevanje naročnine napravlja tudi mnogo nepotrebnega dela in truda, kar vse se lahko zabrani, ako se plačuje naročnina ob pravem času.

Upravništvo.

Knez Liechtenstein predlaga novo šolsko postavo.

Šola pa, ki prava ni,
je boljše, da je ni!

Slomšek.

Šola je lepa in draga reč. Šola ni samo zato, da se naučijo otroci brati, pisati, računiti in drugih posvetnih vednosti. Ona ima otroško srce oživiti za Boga in vero, za cesarja in domovino. Tam se mora srce ogreti za resnico in pravico. Prava šola izbistri glavo, izjasni razum. Nauk v šoli mora biti takošen, da se razcvetijo blage dušne moči, da mladina svoj pravi poklic spozna in pa namen različnih božjih stvari po svetu. Ako šola ni tako uravnana, da se morejo otroci vsega tega naučiti, tedaj šola ni prava. „Šola pa, ki prava ni, je boljše, da je ni.“

Dandanes se veliko prepirajo zavolj šole. Veliko jih je, ki pravijo: v šoli se mora glava izbistriti. Mi pa rečemo: Kaj pomaga, če se glava prebrisuje, srce pa za Boga zmrzuje. Taka šola je prava, ktera glavo izbistri in srce požlahtni. Take šole pa zdaj nimamo, ker sedajna šola ni verska šola.

Kaj je verska šola?

Šola je verska tedaj, ako se v nji podučujejo in izgojujejo otroci po naukih tiste vere, v kateri so rojeni. Katoliški otroci torej se morajo izgojevati, kakor veleva katoliška vera. Šole niso samo učilnice, ampak tudi odgojevališča. Otroci naj se naučijo lepo brati, pisati, računiti in tudi drugih koristnih posvetnih vednosti. Pa tudi živa vera in krščansko zadržanje se mora vcepiti

v mlado srce, da se otroci krščanskih starišev po krščansko izšolajo in postanejo zvesti državljani in pridni katoličani.

Kaj je treba, da se morejo otroci po krščansko izšolati?

Če hočemo, da se otroci po krščansko izredijo, moramo mladini priskrbeti učnike, ki imajo živo vero in se lepo krščansko obnašajo. Otroci posnemajo rajši to, kar na svojem učniku vidijo, kakor pa, kar od njega slišijo. Berite, kako lepo govorijo o tem rajni škof Slomšek: „Komur verozakona v srečo ni, od božjih reči slabo govori, naj ima še tako prebrisan glavo! Takih učiteljev pa najdemo med nami, žali Bog na cente. Učence lepo moliti učijo, sami pa vpricho otrok ne molijo; klečati v hiši božji mladini ukazujejo, samim poklekni jih je pa sram. K spovedi in k sv. obhajilu učence vodijo, učiteljev pa učenci malokdaj ali celo nikdar pri božji mizi ne vidijo. Kedar pri učiteljih bogoljubnih zgledov ni, tam ni krščanske luči, niti soli; učenci izrastejo neslani kristjani.“ Bog daj, da bi današnje dni v tej stvari ne bilo še hujše, kakor tedaj, ko so pisali rajni Slomšek te prelepe besede. Dandanes je učitelju krščanski poduk in pobožna vaja v šoli deveta briga. Saj mu pa tudi sedanja šolska postava teh dolžnosti ne nalaga. Po sedanji postavi smejo celo učitelji, ki niso katoliške vere, postavim luteranci in celo judi podučevati in izrežati katoliške otroke. Lani se je prigodilo, da je na Dunaju peljal jud katoliške otroke k sv. obhajilu! V cerkvi in pri sv. obhajilu se je pa tako grdo obnašal, da je dajal pohujšanje otrokom in odrasčenim. To je žalostno, pa narobe svet. Zato tirjamo, naj se izgojujejo bodoči učitelji za krščanske šole v učiteljskih izobraževališčih v krščanskem duhu in naj se nastavljajo v šolah za katoliške otroke le katoliški učniki.

Druga napaka v sedanji šoli je ta, da v šolskih bukvah ni dovolj dobro izbranega berila. Veliko lepih reči se učijo otroci iz šolskih bukev. Vendar kaj pomaga, če je glava polna, srce pa ostane mrzlo? Ni dovolj, da se učijo otroci krščanskega nauka po dve uri na teden. Tudi vse drugo berilo mora biti uravnano tako, da se mlado učenčevo srce oživi za Boga in vero, za cesarja in domovino, in se navduši za resnico in pravico. Zato želimo, naj se podučuje mladina iz bukev, ki so spisane vseskozi v katoliškokrščanskem duhu.

Devetnajst let bo minulo, odkar so šole vzeli katoliške cerkvi. Postale so posvetne, šolska mladina se izreja pred vsem za minljivi svet, ne

pa za večnost. Katoliška cerkev je šole ustanovila, in jih vzdrževala. Ona je prava mati naših šol, zato ima tudi pravico do šole. Šola ni samo učilnica, temveč tudi odgojilnica, torej mora imeti tudi cerkev v šoli veljavno besedo. Zato tudi terjamo, naj se da cerkvenej oblasti postavna pravica, da z deželno oblastjo vred vodi šole in jih nadzoruje, da se izreja mladina v šoli v katoliškem duhu — seveda na podlagi maternega jezika.

Tako šole torej hočemo mi katoličani imeti. Versko šolo, v kateri se izrejajo otroci vsak po svoji veri, torej katoliški otroci po postavah sv. katoliške vere. Ta glas se je ponavljal v zadnjih letih čedalje močneje povsod, kjer jim je kaj mar za pravo krščansko izrejo mladine. Pečali so se s šolskim vprašanjem naši škofje v svojih shodih na Dunaju. Zdaj je pa knez Alojz Liechtenstein predložil državnemu zboru načrt postavne o verski ali konfesionalni šoli. Ta postava bi med drugim določila, da se morajo otroci v šoli izgojevati po naukih njihove vere in da cerkev z državo vred nadzoruje vso šolo. Veliko hrupa in poloma je napravil ta predlog med liberalnimi državnimi poslanci in judovskimi časniki. Mi pa upamo, da bodo vsi, katerim je mar za srečo nežne mladine, z veseljem pozdravili novo postavno o verski šoli, katero nam Bog kmalo daj!

(Načrt nove postavne objavili bomo v prihodnji številki.)

Andrej Einspieler.

Koroške Slovence zadela je britka zguba, katero bojo z nami čutili tudi vsi drugi Slovenci: za vselej nas je zapustil in skozi smrti temna vrata se je v večini dom podal prečastiti naš starosta monsignor prof. Andrej Einspieler. Le prekmalo so se uresničile besede, ki jih je govoril nepozabljivi naš voditelj pri svoji zlati meši: „Kmalu, pred ali pozneje, bote slišali: Einspielerja so pokopali. Oj prosim vas, ko to slišite, tedaj na me nikar ne pozabite; tedaj za me molite in obljubim vam, ako pridem po Božjem usmiljenju v nebesa, da tudi jaz ne pozabim v nebesih nad vse mi druzega naroda slovenskega.“ Pri tistem prelepem nagovoru, ki je poslušalce do solz ginil, zapustil nam je častitljivi naš oče tudi svojo duhovno oporoko, ko je rekel z besedami Slomškovimi: „Pustite Slovincem dve reči, ki ste jim ljubi in dragi, kakor svitile oči, vero katoliško in besedo materno!“ potem pa nadaljeval: „To vam danes tudi jaz priporočim. Slovenci, bodite verni, ostanite zvesti katoliški cerkvi, rimskemu papežu, naj pride, kar koli drago. Vera je podlaga sreče za vsak narod. Ako ste verni, bote zvesti svojemu cesarju; ako ste verni, bote dobri gospodarji, gospodinje, zvesti posli, poslušni otroci; blagoslov Božji vas bo spremljal na vseh vaših potih. Slovenci, ostanite pa tudi zvesti besedi materni, slovenskemu jeziku. Ostanite zvesti Slovenci do smrti.“ Te besede vašega dolgoletnega voditelja in učitelja utisnite si, ljubi Slovenci, globoko v srce in ravnajte se po njih!

Tako se je tedaj naš blagi Andrej preselil v boljše deželo, kjer ni narodnih in verskih prepričev, kjer so zveličane duše vseh narodov in vseh je-

zikov v neskončni sreči in edinosti tesno združene v Božji ljubezni. Tudi tukaj na zemlji bi lahko tako bilo, ako bi ljudje živeli po zapovedih Božjih in se ljubili med seboj, kakor nas je Zveličar učil. To je želel doživeti tudi slavni pokojnik, zato je svojemu listu dal ime „Mir“. Toda pravi mir je le potem mogoč, ako se dá „vsakemu svoje“, ktere besede beremo kot geslo na čelu našega lista, čigar ustanovitelj, lastnik in glavni delovalec je nepozabljivi pokojnik bil. Od vsega slovanstva spoštovani voditelj koroških Slovencev je bil prepričan, da se bo pravi mir še le potem povrnil med narode, kedar se dá „vsakemu svoje“, kedar se dejansko izvrši popolna in resnična ravnopravnost. Zato blago misel je delal in se boril celo svoje življenje. Nasprotniki so mu očitali, da „kali deželni mir“. V resnici ga pa kalijo le oni, ki Slovincem kratijo postavne, od svitlega cesarja potrjene pravice. Tisti mir, kterega nam oni ponujajo, ali bolje, od nas terjajo, ni pravi mir in nas ne more osrečiti. Po njih mislih je deželni mir to, da naj bi se Slovenci prostovoljno podvrgli nemško-liberalni večini, da bi se sami odrekli svojih narodnih pravic, da bi zavrgli svoj materni, slovenski jezik, in se izobrazovali na podlagi tujega, nemškega jezika; ja tudi to razumejo oni pod deželnim mirom, da naj bi Slovenci postali mlačni kristjani, kakor so nemški liberalci, da naj bi nemško omiko in vednost bolj obrajtali, kakor nauke večne resnice. Temu pa mi nikdar ne bomo pritrtili, ker se spominjamo besed Božjega Zveličarja: „Nebo in zemlja bota prešla, moje besede pa ne bojo prešle.“ Človeška modrost, naj se še tako šopiri, je puhla in ničeva proti Božji modrosti. Pa tudi v ponemčenju Slovencev ne bomo nikoli privolili, ker smo preverjeni, da se vsak narod zamore izomikati le na podlagi svojega maternega jezika. Teh misli je bil naš pokojni Andrej, zato se je toliko trudil za povzdigo slovenske književnosti. Obudil in ustanovil ter dolgo let je vodil našo slavno družbo sv. Mohora, ki je že toliko storila za omiko našega ljudstva, gotovo več, kakor vse nemške šole po deželi, ki stanejo toliko druzega denarja. Koliko je slavni pokojnik še druzega spisal ali na svitlo spravil, in kako je podpiral vsa narodna podjetja, znano je vsem. Bil je resničen rodoljub, kajti on je svoj rod slovenski tako ljubil, da je za-nj žrtvoval vse svoje moči in imetje.

Pa ne samo dušne, ampak tudi telesne potrebe našega ljudstva so mu bile pri srcu. Vsakemu je rad pomagal po svojih močeh. Le tistim, ki so z njim občevali, je znano, kako je miloval našega kmeta v sedanjih stiskah, in kako se je rad pogovarjal o pomočkih, s kterimi bi se našemu narodu pomaglo do večega blagostanja. V svojih listih in tudi v deželnem zboru kot poslanec je stavil mnogo kmetom in rokodelcem koristnih nasvetov, le žal, da mu ni bila dana moč in oblast, da jih tudi izvrši. Nad njegovim grobom si sezimo v roke in dajmo si medsebojno obljubo, da ga hočemo posnemati v njegovem čistem in delavnem, požrtvovalnem in neustrašenem rodoljubju! Varajo se, močno se motijo naši politični nasprotniki, ako mislijo in upajo, da bo z Einspielerjem zaspalo vse slovensko gibanje na Koroškem. Težko sicer bomo pogrešali njegovo odločnost in njegov pogum, njegovo skušenost in učenost, vendar pa

hočemo z Božjo pomočjo nadaljevati njegovo delo! Naš dragi oče je mrtev, pa njegove misli in ideje živijo naprej; kar je on sejal, poganja že kali po celi deželi, in povsodi se zbuja rodoljubni duhovi in množijo naše vrste. Ako je našim nasprotnikom presedal svarilni glas ranjcega Andreja, donelo jim bo zanaprej iz tisoč in tisoč grl nasproti: „Slovan gre na dan!“

Zastran „Mira“ naj bojo čč. gg. naročniki brez skrbi. Zagotovljeno mu je toliko duševne in gmotne podpore, da zamore brez strahu gledati v bodočnost. Budil in učil bo koroške Slovence v duhu nepozabljivega Andreja Einspielerja, to je v duhu katoliškem, avstrijskem in narodnem. Vse doseganje podpiratelje in prijatelje „Mira“ pa prosimo, naj listu ostanejo naklonjeni tudi pod novim vredništvom.

Sv. meše zadušnice za pokojnega monsignora Andreja Einspielerja so opravljali v Ljubljani, kjer je poslanec kanonik Klun v cerkvi sv. Jakoba pel slovesno črno mešo z asistenco. Vdeleževali so se opravila gosp. deželni predsednik baron Winkler in narodni deželni poslanci. Poslanec dekan dr. Sterbenec daroval je ob enem za ranjcega tiho sv. mešo.

Na Dunaju je bral sv. mešo za pokojnega na prošnjo akademičnega društva „Slovenije“ preč. g. P. Konstantin Vidmar v cerkvi sv. Urha. Pri sv. meši so peli pevci „Slovenije“.

Tudi „Slovenski jez“ je napravil slovesno črno mešo v Gradnu na Primorskem. Pri sv. meši je pel oddelek društvenih pevcev.

S tem se izpolnuje želja, katero je ranjci izrazil pri svoji zlati meši v Svečah z besedami: „Prej ali poslej boste slišali: Einspielerja so pokopali, tedaj prosim vas, molite za me!“ Slovenski narod se mu pa skazuje hvalčnega.

V prihodnjem listu pa priobčimo še brzojavke in obžalovalna pisma, ki so dospela v Celovec vsled Andrejeve smrti.

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Novi višji poštni oskrbnik) gosp. Theodor Hoffmann je 1. februarja nastopil svojo službo pri tukajšnjem poštne uradu. V svojem nastopnem govoru je nasproti poštним uradnikom poudarjal, da bo skrbel za to, da bodo uradniki zvesto opravljali svojo dolžnost, katero jim nalaga poštna služba. Posebno jim je priporočil, naj prijazno in uljudno ravnajo z občinstvom, s katerim imajo uradno občevati. Vsem, ki zvesto opravljajo svojo službo, je obljubil svojo prijaznost in prijateljstvo. Nadejamo se tedaj, da bodo tudi poštarji po deželi radovoljno postregli kmečkemu ljudstvu in se prijazno ozirali na njegove želje in prošnje.

Iz Celovca. (Puška repetirka za lov.) Kakor kaže, Borovcem še ne bo kmalo zmenjkalo dela. V nemških listih se namreč bere, da hočejo loveci porabiti in prirediti repetirko tudi za lov. S sedanjimi dvocevki zamore lovec le dvakrat zaporedoma vstreliti, z repetirko pa šestkrat, in to je na lovu véasih veliko vredno. Repetirke bojo tudi bolj lahke, ker imajo le eno cev. Stare lovske puške pojdejo tedaj vse med staro šaro in re-

petirke pridejo v veljavo. Kar je premožnih lovcev, bodo si jih kmalo naročevati začeli, in Borovci imeli bodo dosti opraviti. Mi jim to iz srca želimo.

Od Zile. (Gospod Janah in prvi občni zbor „podružnice sv. Cirila in Metoda v Zilski Bistrici.“) Zadnji „Mir“ je naznanil, da bo imela naša podružnica dne 29. jan. svoj prvi občni zbor v gostilnici g. Fr. Janaha v Bistrici. Zborovali pa smo v gostilnici g. Jurja Milonika v Zahomei. Zakaj ta sprememba? Ker je g. Janah še le 23. januarja t. l. podružnici svojo hišo odpovedal, dasi je prej rad dovolil, da smemo pri njem zborovati, in je v potrditev svoje obljube zapisnikarju roko podal. Morebiti je to junaško dejanje nektare liberalce tako očaralo, da so 28. januarja zvečer g. Janahu za god adreso izročili in malo bakljado napravili, pri kateri je nekaj šolskih otrok svečice nosilo, brez vednosti gospoda šolskega voditelja. Drugi učitelj pa se je sam te demonstracije udeležil. Gosp. Janahu se je sree tako topilo veselja, da je celo otrokom par litrov vina dal. Čestitamo mu za to ovacijo. Da je tako pohvalo res zaslužil, naj zvedo častiti bralci „Mira“ še nekaj o tem jeklenem (?) značaju. Ko se je imela podružnica ustanoviti, rad je obljubil, da k njej pristopi in sprejme službo blagajnika. Tudi je obljubil priti na osnovalni zbor 30. oktobra 1887, česar pa ni storil. Brž pa, ko je beljaški list sporočil, da so se pri g. Janahu posvetovali o ustanovitvi podružnice, poslal je popravek, češ, da on se ni tako daleč „kompromitiral“. Pozneje je obljubil, da bo podružnico na tihem podpiral. Kaka pa je ta podpora, je gori povedano. Privoščimo nasprotnikom iz srca tega zgubljenega, pa zopet najdenega sina, kateremu so ono čast napravili, kakor je oče v evangelji svojemu najdenemu sinu gostijo napravil. Saj je tudi v nebesih večje veselje nad enim grešnikom, ki se spokori, kakor nad devetindevetdeset pravičnimi, ki pokore ne potrebujejo. — Obč. starešinstvo v Strajivesi je protestiralo proti sedežu naše podružnice, in pisali so, da ima v Bistrici samo fajmoštra in oba cerkvena ključarja za ude. Najbrž pa naše županstvo Bistričanom ni preveč zaupalo. Zato je gospod župan, Janez Millonig, napovedal komisijo prav za 29. jan. t. l. popoldne, ktere so se morali sosede Bistriškega potoka udeležiti. Če so menili, da s tem Bistričanom zabranijo, zboru se udeležiti, močno so se motili, ker vse eno jih je prišlo štiriindvajset! Vseh vkup nas je bilo 88 domačih udov in pet gostov. Ko je zapisnikar razložil zapreke, ktere so se podružnici postavljale, izvoljeni so bili z vsklikom: 1. v načelnništvo: za prvomestnika g. Jožef Katnik, po domače Vicar v Bistrici, za njegove namestnike pa gg. Janez Schnabl, Jožef Škrbina in Janez Ehrlich; za zapisnikarja g. Matej Lutman, župnik, za njegove namestnike pa gg. Martin Stembou, Tomaž Schnabl in Marka Kaiser; za blagajnika g. Filip Milonik in za namestnike gg. Janez Hebein, Janez Mörtl in Luka Kašnik; 2. za zastopnike na glavnem zboru pa gg. Janez Vidovic, župnik na Vratah, Filip Milonik in Janez Schnabl. Potem sta lepo govorila g. Janez Vidovic o potrebi družbe sv. Cirila in Metoda in g. Kandut o zaslugah pi-

satelja Urbana Jarnika, roj. Zilana. Velika pohvala je pričala, da sta poslušalцем iz srca in do srca govorila. Potem se je zborovanje sklenilo. Pa še o desetih je bila prostorna soba prepolna, da je moralo mnogo radovednih poslušalcev zunaj stati. Navdušene napitnice in govori, zlasti pa šaljivi dovtipi g. Janeza Wuhererja iz Št. Lenarta so pričujoče kar očarali, da jim ostane zbor in veselica v vednem spominu. Vse se je v najlepšem redu vršilo in tudi hiša je bila s zastavami in zelenjavo okusno okinčana. Slavno načelnštvo pa prosimo, da bi nam po Veliki noči zopet zbor napravilo. Saj trpin Slovenec živo potrebuje poštene zabave. Slednjič bodi omenjeno, da ima naša podružnica 95 udov, med temi v Bistrici sedemindvajset, torej nekaj več kakor fajmoštra, cerkovnika in ključarja. Kako bodo nasprotniki zdaj pisali, ko so se njih besede neresnične pokazale, in ves njih trud in pot brezuspešen? Če so res liberalni, morajo vendar tudi nam svobode privoščiti, drugače je njih liberalizem lažnjiv, in ni vreden ni piškovega oreha. Poštene, to je prave liberalce, ki se za svobodo vseh potegujejo, spoštujemo, dasi ne moremo jim v veliki rečeh pritrditi. Tisti pa, ki svobodo samo za se hočejo, drugim pa je ne privoščijo, skrunijo ime „liberalec“ in ne zaslužijo drugega imena, kakor „tesnosrčni, sebični, absolutistični rogovileži“. Mi smo „liberalci“ v pravem pomenu besede, ker svobodo tudi svojim najhujšim nasprotnikom privoščimo in pustimo, in se nijedne njih pravice nočemo dotakniti, ker nam vest tega ne dopušča in — ljubezen do bližnjega. Naj se tudi naši nasprotniki tako obnašajo. Potem se bodedo vkljub raznim mislim in nazorom prijateljski prav dobro počutili.

Iz Podkloštra. (Vojaki nas zapustijo. Naši uradi. Farovž.) Koncem mesca januarja so vojaki stalno zapustili Podklošter, kjer so bivali menda od leta 1817 in so premeščeni na Jezernico pri Beljaku v ondotno veliko kosarno. Tukajšna kosarna, ki je cesarska, se bo priredila za c. kr. urade, kateri se bodo mesca septembra tega leta zopet iz Zilice sem preselili. Naš kraj je s to premembo jako zadovoljen in je s tem vprašanje zastran uradov, ki se vleče že od požara l. 1883, konečno rešeno. Še ena rana se mora zaceliti, ktero nam je nesrečni požar vsekal: zidati se mora še nov farovž. Ker so naši duhovni od nekdanj stanovali v kloštru, ki je bil po ognju vničen, in farani niso nič gledé stanovanja pripomagovali, ostane zanimivo pa jako težavno vprašanje: kdo je dolžan duhovnom za stanovanje skrbeti, ali klošter, t. j. verski zaklad (religionsfond) sam, ali bodo morali tudi farani oziroma tudi cerkev pripomagati? Zdej skušajo še pravdniki zamotano štreno z lepim poravnati in upamo, da do dolgotrajne pravde med občino in kloštrom ne bo prišlo. Stvar stoji do zdej za občino dosti dobro.

Od Vrbskega jezera. (Nemščina leze naprej, slovenščina pa nazaj!) Slovenci imajo lepo navado, da po svojih njivah postavljajo zidane ali lesene križe ali znamenja. Tudi pri nas jih najdeš in sicer s slovenskimi napisi, kakor „hvaljen bodi Jezus Kristus!“ ali „sv. Marija, prosí za nas!“ Odkar se je toliko tujcev naselilo ob našem jezeru, da so kupili malo sveta in postavili vsak svojo „vilo“, postavljajo tudi oni križe po potih,

toda vse z nemškimi napisi. Vsem tukajšnim Slovincem bi vstregli, ako bi napravili napise v slovenskem jeziku, da bi tudi mi znali brati, kaj napis pomeni. Tudi Slovincem priporočujemo, naj napravljajo napise rajši pravilno v maternem jeziku, kakor v popačeni nemški pisavi. Nemci se nam posmehujejo, če vidijo napis, kakoršen je nabit nekje blizu Vrbskega jezera: „Ferbotener Bög“, ali pa „Ferkaufsbilaz“. Spoštujmo najprej sami svoj materni jezik, potem ga bodo spoštovali tudi tuji!

Od Osojnice. (Pravi odgovor!) Časnik „Freie Stimmen“ se veseli, da je Mariborska hranilnica sklenila, da takim nič ne posodi, ki uložijo slovensko prošnjo ali pa prošnji priložijo slovenska pisma. Škodoželjno praša list našega poslanca gosp. Murija, kaj on na to reče? Namesto njega odgovarjamo vsi Slovenci: „Snujmo posojilnice, da bomo imeli lastne hranilnice, kjer se bo denar v potrebi dobil, in potem ne potrebujemo nemških hranilnic, ki so odebelele z našim denarjem.“ To je pravi odgovor!

Izpod Obirja. (Čast poslancu Muriju!) Pravosodni minister je ukazal, da se sme v gruntne bukve pisati tudi po slovensko. Nemško gospôdo pa to strašno peče, ker našega jezika ne znajo in bi potem gruntnih bukev sami ne mogli pregledovati. Za nemške advokate in notarje bi bilo to sitno. Zato so ropotali proti temu ukazu v Gradcu, pa tudi v Celovškem deželnem zboru. Naš poslanec Muri pa se je potegnil za slovenske pravice in s krepkimi besedami dokazal, da je bolj pametno, če se v gruntne bukve piše po slovensko, da jih morejo pregledovati tudi slovenski kmetje. S tem se je nemški gospôdi zeló zameril, mi Slovenci pa smo mu hvaležni, in veseli nas, da smo si za poslanca izbrali pravega moža.

(Opomba vredništva: Kedar dobimo stenografični zapisnik, natisnemo v „Miru“ celi Murijev govor.)

Iz Podjunske doline. (Kdaj je čas za „likof“?) Čujemo, da hoče deželni odbor pri občinah popraševati, ali bi ne bila potrebna postava, da se „likof“ ne sme pred Šmihelico ne dajati, ne jemati. Mislim, da se bojo vse občine izrekle za tako postavo. Da bi posel vzel likof od dveh gospodarjev, to se sicer le redko prigodi. Veči križ pa je ta, če vzame posel likof od drugega gospodarja že o Kresu, potem nema več veselja za staro hišo, ker si misli: „saj ne bom dolgo tukaj“. Kedar je največ dela, je čmeren in len, vsaka beseda mu je preveč, in včasih jo še od hiše potegne in dela kot dninar zdaj tu, zdaj tam, dokler ne nastopi nove službe. Tako kmet ne ve, ali mu bojo ostali delavci zvesti, kedar bo največ dela, ali ne. O Šmihelici je pa najhujše prestano, in takrat naj vzame posel likof, kamor hoče.

Iz Gradca. (Podpiralna zaloga slovenskih vseučiliščnikov v Gradcu), ki ima namen, da podpira uboge slovenske dijake, ki obiskujejo više šole v Gradcu, veselo napreduje. Iz zadnjega poročila izvemo, da se je povišala glavica v preteklem letu od 6200 na 6600 gld. Osem in sedemdeset dijakov je dobilo podpore 453 gld. Dohodkov je imela podpiralna zaloga 1089 gld. 52 kr. Stroškov 780 gld. 88 kr. V gotovini ostane še 308 gld. 64 kr. — Želimo da bi se podpiralne zaloge spominjali posebno oni gospodi, ki so prejemale od nje dobrote v svojem nekdanjem uboštvi,

ki so pa zdaj dosegli zaželeno mesto ter lahko pogrešajo kako svotico, da bi jo podarili za vseh in prid slovenske mladine na viših šolah.

Iz Gorice. (Na pomoč!) Po dolgi vrsti slabih letin je letošnja dolgoletna suša potisnila obilno polovico prebivalcev Goriške dežele v strašno revščino. Vsled tega jim preti v sedanji hudi zimi blede lakota z vsemi njenimi groznimi nasledki, posebno pa strašna bolezen, ki se imenuje pelagra. Zato se je ustanovil v Gorici poseben odbor, kteremu je na čelu deželni glavar Coronini, ki se obrača do vseh človekoljubov s prošnjo, naj bi milosrdni prebivalci tudi po drugih deželah priskočili v pomoč ubogim goriškim Slovincem in pošiljali milodarov, da bodo mogli pomagati povsod, koder sila najhuje pritiska. Milodare bode sprejemal odbor in deželna denarnica v Gorici.

Kaj dela politika.

Vojni hrup se je nekoliko polegel, in časniki pravijo, da je ruski car rekel, da se tri leta ni bati vojske. Velikim časnikom pa ni dosti verjeti; kedar bi bogatini, ki so z njimi v zvezi, radi prodali obligacije in druge vrednostne papirje, tedaj kažejo časniki vse mirno in jasno, kedar pa želijo takih papirjev po ceni kupiti, slikajo vojsko v oblake, ljudje se prestrašijo in take papirje po ceni prodajo, ker se bojijo še večje zgube. Mi pa ne delamo na borzi kupčij, zato lahko našim bralcem resnico povemo, da je nevarnost večja, kakor se mnogim zdi. Nemčija bo vzela 278 milijonov na posodo za vojaške potrebe, razun onih 100 milijonov, ki jih tirja od državnega zbora. Tudi Rusija išče bojda 300 milijonov rubljev na posodo. V Petrogradu pa so zbrani ruski najvišji generali v posvetovanje. Rus in Nemeč se skušata, kateri bi dobil Rumunijo na svojo stran. Mir imajo na jeziku, na tihem se pa vsi na vojsko pripravljajo. — Lahki v Afriki čepijo na bregu pri morju in gledajo v Abesinske gore, naprej se pa ne upajo. Abesinci si pa mislijo: „Le glejte, da bote siti; saj v deželo vas ne spustimo.“ — V Srbiji je razpuščena skupščina (deželni zbor) in se pripravljajo na nove volitve. Pravega reda pa tam še dolgo ni pričakovati.

V naši državi je zdaj največ govorjenja o šolskem postavnem načrtu, ki ga je predložil državnemu zboru princ Liechtenstein, da bi se namreč šola postavila na versko stališče. (Glej članek.) Nemški liberalci in židovi so vsi srditi in ščujujejo mesta in liberalne vasi, pa tudi delavce in družtva, naj bi se oglasili proti tej postavi. Slovenci! ne hodite jim na limanice! Še Madjare kličejo na pomoč. Ko bi se namreč otroci izrezali v krščanskem duhu in bi se liberalcem vzela šola, potem je njih glorijske slave konec. Konservativci pa se tudi gibljejo in nabirajo prošnje za versko šolo. — Vlada je predložila postavo, da se bo naložil davek na špirit. Prav je! — Sklenila se je nova postava o sladkornem davku. — Reservisti se kličejo na sedem dni, da se privadijo novim puškam. — Študente na velikih šolah bojo bolj v strah vzeli, ker so včasih preveč ropotali.

Za poduk in kratek čas.

Kako se ustanovi podružnica sv. Cirila in Metoda?

Kaj je treba najpoprej poskrbeti?

Za tako podružnico je treba najprej dveh reči: prvič mora biti mož, ki ima od glavne družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani oblast ali pooblastilo, da sme v svojem kraju ustanoviti podružnico; drugič pa je potreba najmanj dvajset pravih udov, t. j. takih, ki se zavežejo, po en goldinar na leto uplačevati. Kdor tedaj želi v svojem kraju napraviti tako podružnico, naj prej vpraša pri sosedih okoli, ali so volje pristopiti. Ako vidi, da jih bo dvajset lahko dobil, potem piše glavni družbi v Ljubljano za pooblastilo. Ko ima pooblastilo v rokah, začne ude nabirati: denarjev še ni treba pobirati, zadosti je, da se podpišejo ali z besedo obljubijo, da bodo pristopili. Kedar jih dvajset ima, zmenijo se, kdaj bojo sklicali osnovalni zbor podružnice. Kedar je določen dan, kdaj pridejo vkup, naznani nekaj dni poprej pooblaščenec kraj, dan in uro tega shoda c. kr. okrajnemu glavarstvu. Za to naznani ni treba koleka (štempeljna) za 50 kr. Spiše se na pol pole na pr. tako: „Slavno c. kr. okrajno glavarstvo! Pokorno podpisani naznanja kot pooblaščenec družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani (Laibach) sl. okr. glavarstvu, da bode dne (2. aprila 1888) ob (3. uri popoldne) v (Apačah, Abtei) v gostilni pri (Božiču) osnovalni zbor podružnice imenovane družbe sv. Cirila in Metoda s sledečim dnevnim redom:

1. Nagovor pooblaščenca.

2. Pravila glavne družbe in podružnice se bodo prebirala in potrdila.

3. Volitev začasnega odbora.

4. Posamezni predlogi in nasveti.

V (Apačah, Abtei) dne (27. marca 1888).

Anton Božič l. r.

pooblaščenec družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani (Laibach).
pošta: Freibach.

Kako se podružnica osnuje?

Ako je določena ura prešla in g. komisarja ni, smejo zborovati tudi brez njega. Zbor se vrši tako: Pooblaščenec pozdravi vdeležence in jih povabi še enkrat, naj pristopijo. Potem jim on ali kdo drugi prebere pravila glavne družbe in podružnice. Zato se mora pooblaščenec s pravili že prej preskrbeti, ali da jih dobi pri glavni družbi v Ljubljani ob enem s pooblastilom, ali pa naj se obrne do uredništva „Mira“, da jih preskrbi gosp. Gregor Einspieler, odbornik glavne družbe. Pri pravih podružnicah mora pooblaščenec navzoče prašati, ali so s temi pravili zadovoljni, ali želijo mar da se kaj spremeni? Najbolje bo, da se nič ne spremeni, ker sicer se morajo podružnična pravila petkrat prepisati tako, kakor jih je zbor spremenil. Ko je zbor pravila potrdil, izvoli se začasni odbor. Zadosti je, da se izvoli predsednik, njegov namestnik, tajnik in blagajnik in ako je treba vsakemu teh dveh po jeden namestnik.

Kaj je storiti, ako je podružnica osnovana?

Tako je podružnica osnovana, pa ne še potrjena. Da se potrdi, je najkrajša pot ta: Pooblaščenec napravi sledečo vlogo do c. kr. deželne vlade:

Slavna c. kr. deželna vlada!

Podpisani pooblaščenec vodstva družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani (Laibach) imam čast naznaniti ustanovitev podružnice te družbe v (Apačah, Abtei) . . . prilagam svoje po-
1/. oblastilo pod 1/., ter podružnična, kakor tudi
2/. pravila glavne družbe, vsaktera v petih pri-
2/. merkih pod 2/., ter prosim:

Slavna c. kr. deželna vlada naj blagovoli to naznanilo predložiti vis. c. kr. ministerstvu notranjih reči, da je blagovoljno vzame na znanje, ter blagovoli pravni obstanek te podružnice na enem primerku njenih pravil potrditi in to podpisane mu na znanje dati.

V (Apačah, Abtei) . . dne . . . 188

Anton Božič,

pooblaščenec družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani (Laibach).

Tej vlogi, ki mora imeti kolek za 50 krajcarjev, se priloži pooblastilo, tudi s kolekom za 50 krajcarjev. Dalje se mora priložiti še pet kosov pravil glavne družbe, vsaki kos s štampiljnom za 15 kr., in pet kosov podružničnih pravil, prvi s štampiljnom za jeden goldinar, drugi štirje pa po 15 kr. Vse skupaj se pošlje na vis. c. kr. deželno vlado tiste dežele, kjer se podružnica ustanovi.

Ako v štirih tednih ni odgovora od vis. c. kr. vlade, ali če v tem času odgovori, da podružnice ne zabranjuje, je podružnica potrjena in lahko začne svoje delo. Prvo delo je, da skliče podružnični zbor, kateri ima začasne odbornike za stalno potrditi ali pa nove izvoliti. Ta zbor se nekaj dni poprej naznaniti c. kr. okr. glavarstvu. Ko je odbor za stalno izvoljen, mora se najmanje v treh dneh c. kr. okr. glavarstvu naznaniti, kdo je izvoljen v odbor. Taka naznanila do okr. glavarstva so brez koleka. Kedar koli se skliče občni zbor podružnice, treba je to naznaniti c. kr. okr. glavarstvu nekaj dni poprej, da lahko na zbor pošlje svojega komisarja. Ako komisar ne pride, smé se zborovati tudi brez njega.

Kake pravice ima podružnica, stoji že v pravih. Vsako leto enkrat, ko je blagajnik letne doneske od udov pobral, pošlje jih glavni družbi v Ljubljano. Glavni družbi naznanja načelnštvo podružnice tudi svoje želje in nasvete. Tako mislimo, da smo jasno razložili, kako se podružnice ustanovljajo, in upamo, da se jih na Koroškem in tudi drugod še prav mnogo osnuje v čast in korist slovenske domovine!

Smešničar.

Neki hlapec je zgubil pri pogrebu svoje matere svojo uro, ki je bila kaka dva rajniša vredna. Ves žalosten zdihne: „Mater bom še pozabil, ure pa ne!“

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. Raco o kandidaturi dr. Nemeca in Mat. Šerviceljna na mesto ranjcega msgr. Andreja Einspielerja v deželni zbor spustili so nemško-liberalci po vseh liberalnih listih. Bralcem „Mira“ naznanjamo, da niti ona dva gospoda, niti volilci v Velikovškem okraju dosedaj

niso mislili na to, kdo bo postal naslednik Einspielerjev v deželnem zboru. — Deželni zbor Koroški je dovolil 20.000 gld. v spomin 40 letnice, odkar vladajo naš svitli cesar. Ta denar se bo porabil za revne hiše. — V Kotljah snujejo Cirilovo podružnico za Kotlje in Tolsti Vrh. Dobro! — Glinjski rodoljubi mislijo na posojilnico. Nam se zdi, da naj bi se za celi spodnji Rož napravila velika posojilnica. Pa tudi podružnice sv. Cirila in Metoda tam še nemajo. — V Prevaljah so šulferajnovci zborovali na Silvestrov večer. Prišli so le fužinski uradniki in od njih odvisni ljudje; kmetov ni bilo blizo. Čujemo, da se fužinski družbi slaba godi; ali bi ne bilo bolje, ko bi se uradniki rajši brigali za fužine, kakor za nemški šulferajn? — „Statistisches Handbuch für Kärnten“ pripoveduje, da je na Koroškem 90 slovenskih šol. Te so gotovo na vrh Obirja, kajti v dolini ne vemo za nje. — Neki rudar v Prevaljah se je žganja navlekel in ga še seboj vzal na pot proti domu. Pijan se zvrne v potok in tam zamrzne. Našli so ga pod ledom še le peti dan. To dela žganje! — Iz Prevalj se nam nadalje piše, da je tamošnji občinski sluga izneveril kmetov okoli 700 gld., kar se do zdaj ve. Dajali so mu za davke, za vojaške takse, za hranilnico, da bi odrajtal na pravo mesto. Pri nekterih je tudi na posodo jemal. Bil je liberalce od nog do glave. — Dne 1. sušca dobimo nove štampiljne. — V Belaci je neki vojak prebodel civilista z bajonetom in ga umoril. — Rajnemu škofu dr. Petru Funderju hočejo postaviti spominski kamen. — Osepnice (koze) imajo tudi že okoli Beljaka. Beljačani trdijo, da so jih Ljubljančani tje zatrosili, ko so prišli na Beljaški somenj. — V Gospi Sveti je zmrazil pismo- noša Krasnik. — Iz Lesov (Lessachthal) na gorenji Zili se čuje o mnogih tatvinah. Postopači zdaj nemajo kaj jesti; po leti jih pa tudi k delu ne dobiš. — V Spodnjem Dravbregu so dobili nove orglje, ki so se slovesno blagoslovile. Orglje so velike, lepe in imajo krasen glas. Izdelala sta jih brata Zupanova v Kamnigoric. — Krka je letos zamrznila, kar se redko zgodi. — Romarski vlak v Rim pride v Dunaja 4. aprila zvečer ob 10. uri 50 m. v Beljak, od koder se plača za vožnjo v Rim in nazaj za 1. razred 59 gld. za 2. razred 41.5 gld. za 3. razred 27 gld. Razun tega vplača vsak romar še 10 gld. v romarsko kaso za razne stroške. Kdor se hoče romanja vdeleževati, naj se oglasi še ta mesec v pisarni za papeževo zlato mešo: Wien I., Annagasse 9. — Na Žabenski šoli je razpisano mesto 2. učitelja. Pred nekterimi leti se je gosp. deželni predsednik osebno prepričal, da mora učitelj tam znati slovensko ter je poskrbel, da so dobili v Žabnico slovensko učiteljico. Zdaj pa okrajno glavarstvo v Beljaku tega še omeni ne, da mora biti učitelj, ki prosi za to mesto, zmožen slovenskega jezika. Občine, varujte vaše pravice, ki so vam v postavi zagotovljene in tirjajte učitelje, ki se znajo z vašimi otroci dogovoriti! — Revežem v Št. Štefanu na Zili je Štefan Popotnik, ki je v Sušalčah umrl, 1000 gld. zapustil. Da bi se našlo le več takih! — Blizo Greifenburga je lovec namesto srne vstrelil svojega tovarša. — Posestnika Zebeta pri sv. Lorencu na gornjem

Dravskem polju je umoril in oropal kočar V., pri katerem so našli 60 gld. in krvave sledi. — Okoli Beljaka tožijo, da vse mrgoli ciganov.

Na Kranjskem. Novega lepoznankega lista „Dom in Svet“ prišla je na svetlo prva številka. Obsega obilno kratkočasnega in podučnega berila; v gladki, lahko umljivi besedi, v vezani in nevezani obliki uplija list blagodejno na um in srce, in si obetamo od njega obilno dobrega sadu, posebno pri naši mladini. Ta list, ki izhaja po enkrat na mesec, in velja za celo leto le 1 gld. 60 kr., torej prav gorko priporočamo. Izdaja in vreduje ga č. g. dr. Fr. Lampe v Ljubljani. — Drevo na sebe posekal je posestnik Facij v Planini. 59letni mož je na mestu mrtev obležal. — Deželni zbor Kranjski je dramatičnemu društvu dovolil 2000 gld. podpore. — V Ljubljani so vse šole zaprte zavolj osepnice (koz), ki še niso ponehale. Tudi sejmi so prepovedani. — Zaradi Kamniške železnice je minister Taaffe odgovoril, da se bo zidala, pa gospodje Prašnikar in drugi, ki jo imeti hočejo, morajo več podpore obljubiti. — Srebrni križec je dobil od svitl. cesarja sodnijski sluga Fleš v Ribnici. — Gorelo je pred kratkim v gornji Šiški in v Illovcu pri Ljubljani. V zadnjem kraji je zgorela kočja in hlev. — V Dolenji vasi pri Senožecah je umrl g. Anton Moše, 72 let star, daleč okoli znan poštenjak in večletni župan. — V Kropi je velika revščina med delavci, ker z žebjarstvom nič več ne zaslužijo. Hitre pomoči je treba. — Mestni fizik v Ljubljani je postal g. dr. A. Roblek.

Na Štajerskem. „Savinjski Sokol“ v Mozirji se bo preuredil v gasilno društvo. To je tem bolj potrebno, ker v Mozirji do zdaj še ni bilo požarne straže. — V Trbovljah v rudokopu sta se zopet ponesrečila dva delavca ter se hudo poškodovala. Je pač nevarno delo! Dobro, da dobimo novo postavo, da bojo taki ponesrečeni delavci, ki nesreče niso sami krivi, do smrti preiskrbljeni.

Družba sv. Mohorja.

Ko je tužni 18. dan pr. m. prezgodaj zagrnila črna zemlja drago truplo monsignora Andreja Einspielerja, prešinjala je srca naša ob njegovem grobu preiskrena želja, naj bi dal dobrotljivi Bog, da bi seme pravega krščanskega rodoljublja, katero je ranjci sejnal skozi 40 let, z njim nikakor ne zamrlo, ampak naj bi prišla za neplodovito, mrtvo zimo tudi nam ugodna spomlad, leto in jesen, ko se bode setev njegova lepo razvijala in razcvetala, dozarjala in donašala obilega sadu krščansko-krepostnega in narodno-zavednega življenja.

Če je blagi naš voditelj sploh zapustil kako napravo, po kateri bi smeli upati, da se te želje z božjo pomočjo izpolnijo, tako je to gotovo družba sv. Mohorja, ki je v svojem 36 letnem obstanku rajnemu ustanovniku svojemu bila v največjo tolažbo in najslajše veselje. Na drugem polju ob velikem trudu in delu in kljub najboljšim namenom še ni povsodi dočkal pravega sadu in je moral marsikaj le prihodnosti prepustiti, a družba sv. Mohorja je pred njegovimi očmi iz malega za-

četka vzrasla v mogočno drevo, v kterega košatih vejah se od leta do leta veselo in zadovoljno zbirajo Slovenci in Slovenke iz vseh stanov in pokrajin lepe naše domovine. O, to mu je bilo pristrčno veselje vlani obsoréj, ko je dan na dan prihajalo pismo za pismom od preč. gg. poverjenikov in je še sam naznanil toliko število družabnikov Mohorjevih, kakor še nikdar popred — več ko 35 tisoč.

In letos? — Spet je prišel mesec, ko se nabira družbenikov večinoma sklene; **do 5. dne prihodnjega meseca se imajo vpisovalne pole z novimi in starimi udi** (trudom in sadom č. gg. poverjenikov in rodoljubnih duhovnikov) **v Celovce doposlati**; — kaj bode letos?

Morebiti, da si domišljavajo neprijatelji našega rodú in pravega poučenja njegovega, da bode sedaj usihalo in slabélo drevo, ko ni več istih rok, ki so je vsadile in do zadnjega hipa tako skrbno njegovale? Jako se motijo — saj smo pokopali samo truplo Andrejevo, duh njegov pa živi v nas vseh in, če Bog da, bode živel na veke. Odbor hoče po pokojnikovem vzgledu truditi se še zanaprej, da družba napreduje in slovensko ljudstvo zmirom bolj zadovoljuje. S popolnim zaupanjem se pa tudi obračamo do mož, brez kterih odbor nič ne opravi, do gg. pisateljev, s prelepo prošnjo, da družbi naklonijo najboljše in najtečnejše dušne hrane, kar je premorejo, in do gg. poverjenikov in sploh vseh rodoljubov, naj še zanaprej z isto gorečnostjo in navdušenostjo delajo na to, da se število družabnikov ne samo ohrani, temveč še kolikor mogoče poviša. Učimo se pa od božje previdnosti, kodi in kje pred vsem drugim si prizadevati. Ob meji, na skoro že izgubljenih tleh slovenstva, nam je obudila previdnost božja Andreja Einspielerja. On je v dejanji izpeljal to, kar so nepozabljivi škof Slomšek že davno nameravali in za potrebno spoznali za slovenski narod sploh, posebno pa za Slovence ob meji, koder preti veri in narodnosti največja nevarnost. Zato je ranjci ustanovnik družbe Mohorjeve svoje pazno oko najbolj skrbno upiral na slovenske pokrajine ob meji. Zadnje njegovo delo, katero je priobčil preteklega leta, že na smrt bolán, v zadnjih dveh številkah svojega lista „Mira“, je pregled udov družbe sv. Mohorja po dekanijah in farah slovenske Koroške; sestavlja ga je s tem posebnim namenom, da bi tam, kjer družba dobro stoji, nikakor ne nazadovali, ob mejah pa, kjer še slabo stoji, spodbujeni po lepih vzgledih drugih rojakov, napredovali.

Na noge torej, slovenski rojaki-mejári po koroškej, štajerskej, ogerskej in benečanskej zemlji! Pobratimo in zjedimo se v družbi sv. Mohorja, ki nam bodi mil dar dobrote božje, nada lepše bodočnosti, v Bogu počivajočega buditelja in voditelja našega, msgr. Andreja Einspielerja sveta zapuščina. Čuvajmo in širimo jo, da bode zmirom bolj dosegala svoj namén, bistríti um in blažiti voljo vsemu slovenskemu ljudstvu in mu tako pót kazati do prave sreče, časne in večne.

V dosego svojega namena bode družba tudi letos izdala šestero knjig:

1. „Življenje preblažene Device in Matere Marije in sv. Jožefa.“ V nastopnem VII. snopiču opisuje ranji Janez Volčič

razna Marijina božja pota po sveteh deželi, Evropi in Ameriki ter nas nazadnje privede iz Lavantinske škofije na svete Višarje, kjer za letos ostanemo. Mnogotere, prav lepo izdelane podobe znamenitejših božjih potov kinčajo spis.

2. Tomaža Kempčana: „Hodi za Kristusom!“ „To je najlepša knjiga“, pravi neki učen mož, „kar jih je prišlo iz rok človeških.“ Bukvice izidejo ob enem kot molitvenik in se morejo tudi naročiti po družbi izvirno vezane v kozje usnje, po 60 kr. z zlato in po 50 kr. z rudečo ali marmorirano obrezo. Priporočujemo vezane, ker posamezen vez bi stal skoro še enkrat toliko.

3. „Občna zgodovina“, 12. snopič. Zacheňa se nov del cele knjige, v katerem g. prof. J. Štarè prezanimivo pripoveduje grozno francosko revolucijo, iz katere se izleže glasoviti Napoleon I. Vsak Slovenec bode knjigo rad prebiral.

4. „Slovenski Pravniki“. V letošnjem 5. snopiču končuje gosp. dr. Iv. Tavčar od vseh željno pričakovano knjigo. Udje po Laškem in v Ameriki pa lahko dobijo namestu nje kako drugo knjigo.

5. in 6. knjiga sta stara, priljubljena znanca „Slov. Večernice“ in „Koledar“ za l. 1889, z raznovrstnim kratkočasnim in poučnim berilom, z lepimi podobami v Koledarju.

V zadnje odborovej seji dne 25. pr. m. spominjal se je preč. gosp. predsednik velikih zaslug ranjcega Andreja Einspielerja za družbo sv. Mohorja in spodbujal k delovanju v njegovem smislu. Volil je odbor za podpredsednika č. g. Lamberta Einspielerja, za blagajnika pa g. Simona Janežiča. Prosimo, da gg. poverjeniki vpisovalne pole in doneske njemu pošiljajo.

Odbor.

V a b i l o.

Bekštanjska posojilnica v Ločah imela bo v nedeljo 19. februarja ob treh popoldne v prostorih pisarne svoj letošnji zbor po sledečem dnevnem redu:

1. Poročilo denarničarja o denarnem stanju in delovanju.

2. Poročilo računskih pregledovalcev.

3. Odobrenje letnega računa.

4. Razdelitev čistega dobička.

5. Izvolitev ravnateljstva in računskih pregledovalcev.

6. Razni nasveti.

K temu zboru uljudno vabi vse zadružnike
ravnateljstvo.

Duhovniške spremembe v Krški škofiji.

V Rabl je prestavljen za eksposita gosp. Ant. Mikuluš, dosedanji provizor v Innerteichen-u. Gosp. Dominik Ritzinger, provizor v Arijah, oskrbuje fare Inner- in Ausserteichen. Gosp. Mat. Polak, fajmošter v pok. in beneficijata na Križni gori pri Celovcu, pride za beneficijata v meščansko ubožnico v Celovcu. — Umrla sta čč. gg. msgr. Andrej Einspieler, kamornik sv. Očeta itd. v Celovcu, dne 16. jan., in Jan. Sumper, vpo-

kojeni župnik v Skočidolu, 18. jan., N. v m. p. — Razpisane so fare do 11. februarja: Žabnice, sv. Križ na Peravi, Kremsbrücke in Ettendorf.

Tržno poročilo.

V Celovcu je biren pšenice po 5 gld., rž 3 gld. 65 kr., oves 1 gld. 90 kr., hejda 3 gld., turšica 3 gld. 50 kr., kaša (pšeno) 6 gld., repica (krompir) 95 kr. — Avstrijske železnice se dogovarjajo, ali bi ne kazalo, voznino za žito, ki gre v Nemčijo, zdatno znižati, da bi se izvažanje nekoliko poživilo. Odkar je namreč Nemčija naložila našemu žitu tako visoko carino (col), je pravažanje žita skor čisto prenehalo. Ako se voznina zniža, bo pomagano kmetom, pa tudi železnice bodo dobile kaj opraviti.

Živinski somnji.

V Belaci 9. januarja 1888. Prignanih 70 konj, 250 volov, 152 krav in juncev. Cena: Pitani voli cent 28 do 30 gld., krave 26—28 gld. Kupčija mrtva. Tirolci niso kupovali. Saleburgarji malo.

V Strasburgu 9. januarja 1888. Prignanih 100 pitanih volov, 40 juncev, 20 krav. Kupčija živahna. Kupci iz Dunaja, Saleburga, Avstrijskega, Štajerskega. Mesarji iz Celovca. Pitani voli 30—32 gld., junci in jince 25—30 gld. cent.

Loterijske srečke od 4. februarja.

Gradec	39	30	55	36	45
Dunaj	66	8	3	82	86

Oglasila.

Krive žage za les iz najboljšega jekla in **izvrstne sekire** priporoča

Fr. Sadnikar,

trgovina z železjem v Celovcu
(Burggasse šte. 6). 2-1

Za dobroto teh priporočenih žag vsakemu kupcu dobro stojim ter se v to zavežem s posebnim listom. Ako bi kteremu kupcu te žage ne zadostovale, jih prav rad za kupljeno ceno zopet nazaj vzame.

Kmetiške gospodarje

opozorujem, da se v moji prodajalnici dobi:

Rženi špirit, liter po 42 kr., nad 5 litrov po 40 kr.;
rženo žganje, najboljšje, liter po 22 kr., nad 5 litrov po 20 kr.;

sladkor (uker) v klobuku, kila po 40 kr.;

kofeta, kila od 1 gld. 68 kr. do 2 gld.;

pšenična moka, kila od 14 kr. do 18 kr.;

žajfa, najboljša, kila 28 kr.;

sveče, v zavitkih po $\frac{1}{2}$ kile 28 kr.;

petrolej, ameriški, liter 20 kr.;

sol v štokih, kila $10\frac{3}{4}$ kr.;

grenka sol (Bittersalz), kila 10 kr.;

glauberska sol, kila 10 kr.

Tudi vse druge reči so pri meni boljši kup, ko drugod.

P. Mussi

v Celovcu, Burggasse št. 12.